

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1998-1999

19 NOVEMBRE 1998

Proposition de modification du règlement du Sénat concernant l'organisation de débats thématiques

(Déposée par M. Vandenberghe)

DÉVELOPPEMENTS

Quiconque assiste à un débat au Parlement, au Sénat, risque d'être déçu. L'on y assiste trop souvent à des monologues sur des projets de loi, des propositions de loi ou des thèmes plus ou moins techniques et l'on constate qu'il n'y a aucune forme d'échange de vues ou de dialogue. L'on y développe trop rarement une véritable discussion politique. L'on y entend trop rarement des choses exaltantes.

D'où la présente proposition, qui vise à intensifier les débats et à concrétiser l'idée d'organiser des débats courts sur des thèmes déterminés. En imposant des temps de parole brefs, l'on évitera les exposés trop longs, trop arides et trop détaillés; l'on favorisera les argumentations précises et concises et l'on facilitera les prises de position politiques.

Cela suppose que les débats soient soumis à une régie rigide et à des règles préalablement établies. De là la proposition d'organiser les débats thématiques selon les modalités suivantes.

Le ou les membres qui désirent qu'un débat thématique soit organisé sur un sujet qu'ils proposent, doivent introduire une demande en ce sens auprès du président du Sénat. Comme dans la procédure applicable aux demandes d'explications, ils doivent joindre à cette demande une note explicative contenant une description minutieuse du thème à discuter et des

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1998-1999

19 NOVEMBER 1998

Voorstel tot wijziging van het reglement van de Senaat strekkende tot het organiseren van themadebatten

(Ingediend door de heer Vandenberghe)

TOELICHTING

Wie een debat meemaakt in het Parlement, in de Senaat, loopt het gevaar te worden teleurgesteld. Te dikwijls hoort men monologen houden over min of meer technische wetsontwerpen, wetsvoorstellen of thema's en ontbreekt elke vorm van gedachtewisseling of dialoog. Te zelden komt een politieke discussie echt uit de verf en heeft zij de nodige spankracht.

Dit voorstel wenst daarom de debatvoering te intensiveren. Het wil vorm geven aan de idee om rond vastgelegde thema's «themadebatten» te houden. Door met kortere spreektijden te werken vermijdt men langdradige, droge en gedetailleerde uiteenzettingen en kan gekomen worden tot duidelijke, kernachtige betogen en het innemen van politieke standpunten.

Om zulks te bereiken is het noodzakelijk dat het debat verloopt volgens een strakke regie met vooraf vastgestelde regels. Er wordt daarom voorgesteld de themadebatten te laten verlopen als volgt.

Een lid of meerdere leden, die wensen dat een themadebat gehouden wordt omtrent een door hen vooropgesteld thema, dienen daartoe een verzoek te richten aan de voorzitter van de Senaat. Bij dit verzoek dienen zij, zoals dit het geval is voor een vraag om uitleg, een toelichtende nota te voegen. In deze nota dient een nauwkeurige omschrijving gegeven te

motifs pour lesquels ils souhaitent que cette discussion ait lieu. Le choix du thème sera évidemment libre, mais il conviendra de retenir de préférence des thèmes en rapport avec les compétences intrinsèques du Sénat, comme les sujets bicaméraux, la problématique étrangère et l'entente entre les entités fédérées.

Le président notifie la demande aux membres pour permettre de prendre position et, éventuellement, d'introduire eux-mêmes une demande similaire. Le président transmet ensuite la demande d'organisation d'un débat thématique au bureau, qui est chargé, conformément à l'article 20 du Règlement, d'établir l'ordre des travaux. Le bureau doit alors se prononcer sur la tenue du débat thématique demandé. Le bureau peut également décider d'organiser un débat thématique sur une question qui fait l'objet d'une ou plusieurs demandes d'explications.

Lorsque l'on décide d'organiser un débat thématique, le greffier doit en informer tous les groupes politiques. Il leur transmet également, à cette occasion, la note explicative jointe à la demande (ou aux demandes d'explications).

Les groupes politiques qui souhaitent participer au débat thématique rédigent ensuite une note dans laquelle ils exposent de manière claire et concise leur point de vue sur le thème du débat. Grâce à cela, le porte-parole de chaque groupe peut limiter son intervention aux lignes directrices et entamer plus rapidement la discussion avec les autres groupes dont les points de vue sont connus. Cette note doit être transmise au moins une semaine à l'avance au greffier, qui doit la faire traduire et distribuer aux autres groupes. Comme les notes écrites précitées seraient absolument nécessaires pour que l'on puisse assurer la concision du débat, l'on a prévu que les groupes politiques qui n'en auraient pas rédigé ne disposeraient d'aucun temps de parole au cours du débat thématique.

Dans le cadre du débat thématique, le temps de parole de chaque groupe est limité à quinze minutes. Un temps de parole de cinq minutes est prévu pour la réplique. Le débat thématique peut commencer par une esquisse du problème basée, selon le cas, sur une note politique, sur une courte note de la commission concernée ou sur une demande d'explications. Des motions de recommandation pourront être déposées au terme du débat thématique. Le Sénat se prononcera sur ces motions au cours d'une séance suivante. Ces motions devront être considérées comme des motions de type «intermédiaire», qui ne devront pas être examinées en commission, comme doivent l'être les résolutions. Elles permettront également, de par

worden van het te bespreken thema en van de redenen waarom men dit besproken wenst te zien. De thema-keuze zal uiteraard vrij zijn, doch bij voorkeur zou moeten geopteerd worden voor thema's die aansluiten bij de wezenlijke bevoegdheden van de Senaat, zoals bicamerale onderwerpen, de buitenlandse problematiek en de verstandhouding tussen de deelgebieden.

De voorzitter geeft kennis van het verzoek, hetgeen de andere leden moet toelaten een standpunt in te nemen en eventueel zelf een gelijkaardig verzoek in te dienen. De voorzitter verwijst vervolgens het verzoek tot het organiseren van een themadebat naar het bureau, dat overeenkomstig artikel 20 van het reglement instaat voor de regeling van de werkzaamheden. Het bureau dient dan te beslissen of het gevraagde themadebat al dan niet georganiseerd wordt. Voor het bureau wordt tevens in de mogelijkheid voorzien om, naar aanleiding van één of meer vragen om uitleg, te beslissen een themadebat te houden omtrent de aangelegenheid die het voorwerp vormt van deze vragen om uitleg.

Indien besloten wordt een themadebat te laten doorgaan, dan dient dit door de griffier aan iedere fractie ter kennis gebracht te worden. Tevens maakt hij hen de toelichtende nota over die bij het verzoek (of de vragen om uitleg) gevoegd werd.

Daarop dienen de fracties die aan het themadebat wensen deel te nemen, een nota op te stellen waarin zij op beknopte en overzichtelijke wijze hun standpunt omtrent het te bespreken thema uiteenzetten. Dit maakt het mogelijk, en heeft tegelijk als voordeel, dat tijdens het debat de woordvoerder van elke fractie zich in zijn tussenkomst kan beperken tot de hoofdzaken en sneller in discussie kan treden met de gekend zijnde inzichten van de andere fracties. Deze nota dient ten minste een week op voorhand te worden overgemaakt aan de griffier, die deze dan zal laten vertalen en ronddelen aan de andere fracties. Aangezien voor een beknopt debat de voornoemde schriftelijke nota's onontbeerlijk zijn, wordt bepaald dat de fracties die geen dergelijke nota hebben opgesteld, niet beschikken over spreektijd tijdens het themadebat.

Tijdens het themadebat zal de spreektijd per fractie beperkt zijn tot vijftien minuten. Voor de repliek zal een spreektijd van vijf minuten gelden. Het themadebat zelf kan aangevangen worden met een korte schets van de problematiek aan de hand van, naargelang van het geval, een beleidsnota, een korte nota opgemaakt door de betrokken commissie of een vraag om uitleg. Tot besluit van het themadebat zullen moties van aanbeveling kunnen ingediend worden, waarover dan op een volgende vergadering kan worden gestemd. Dergelijke motie dient aangezien te worden als een soort tussenvorm, wat maakt dat deze niet, zoals een resolutie, naar een commissie zal dienen te worden gezonden voor verdere behande-

leur nature et leur contenu, et ce contrairement aux motions classiques, de transcender le schéma majorité/opposition.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article premier

Cet article permet au bureau de décider l'organisation d'un débat thématique à l'occasion d'une ou de plusieurs demandes d'explications.

Article 2

Cet article règle le débat thématique proprement dit, comme indiqué dans les développements.

*
* *

PROPOSITION

Article premier

L'alinéa premier de l'article 68.3 du règlement du Sénat est complété par la disposition suivante :

« Le Bureau peut également décider l'organisation d'un débat thématique à l'occasion d'une demande d'explications. »

Art. 2

Au titre III du règlement du Sénat, il est inséré un chapitre I^{er}bis, intitulé « Débats thématiques » et contenant un article 68bis, rédigé comme suit :

« Art. 68bis. — 1. Tout membre qui souhaite qu'un débat thématique soit organisé sur un sujet déterminé, adresse à cette fin au président une demande écrite, accompagnée d'une note explicative. Le président notifie cette demande aux membres du Sénat et la transmet ensuite au Bureau.

2. Le Bureau décide si le débat thématique aura lieu ou non. Lorsque le Bureau décide qu'un tel débat aura lieu, le greffier notifie cette décision à tous les groupes politiques et leur transmet une copie de la note explicative jointe à la demande visée au point 1 ou à la demande d'explications visée à l'article 68.3. Le débat thématique est inscrit à l'ordre du jour d'une assemblée plénière qui doit se tenir dans les quatorze jours de la décision du Bureau.

ling. Bovendien wordt het daardoor mogelijk dat deze, in tegenstelling tot de klassieke motie, door haar aard en inhoud boven het « meerderheid-oppositie »-patroon zal kunnen uitstijgen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel maakt het voor het bureau mogelijk om, naar aanleiding van een of meer vragen om uitleg, te beslissen tot de organisatie van een themadebat.

Artikel 2

Dit artikel regelt het themadebat zelf, zoals in de toelichting aangegeven.

Hugo VANDENBERGHE.

*
* *

VOORSTEL

Artikel 1

Het eerste lid van artikel 68.3 van het reglement van de Senaat wordt aangevuld als volgt :

« Het Bureau kan tevens beslissen dat naar aanleiding van de vraag om uitleg een themadebat zal gehouden worden. »

Art. 2

In titel III van het reglement van de Senaat wordt een hoofdstuk Ibis ingevoegd, met als opschrift « Themadebatten », bevattende een artikel 68bis, luidende :

« Art. 68bis. — 1. Een lid dat wenst dat omtrent een bepaald onderwerp een themadebat wordt gehouden, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan de voorzitter onder toevoeging van een toelichtende nota. De voorzitter geeft de Senaat kennis van het verzoek en verwijst het vervolgens naar het Bureau.

2. Het Bureau beslist of het themadebat doorgang zal vinden. In bevestigend geval geeft de griffier aan iedere fractie kennis van deze beslissing en zendt hij hen een afschrift van de toelichtende nota bij het verzoek bedoeld onder punt 1 of bij de vraag om uitleg bedoeld in artikel 68.3. Het themadebat wordt geagendeerd op een plenaire vergadering die plaatsvindt ten minste 14 dagen na de beslissing van het bureau.

3. Au moins une semaine avant le jour de la tenue du débat thématique, chaque groupe politique transmet au greffier une note dans laquelle il expose son point de vue sur le sujet du débat thématique. Le greffier fait traduire cette note, qui ne peut compter plus de cinq pages, et la transmet aux autres groupes politiques.

4. Sauf décision contraire de l'assemblée, le temps de parole au cours du mini-débat est limité à quinze minutes par groupe. Les groupes qui n'ont pas rédigé de note mentionnée au point 3 ne reçoivent aucun temps de parole. Le temps de parole accordé pour la réplique est de cinq minutes.

5. Des motions de recommandation peuvent être déposées, en guise de conclusion à un débat thématique. Ces motions doivent être remises au président de l'assemblée avant la fin de la séance. Le président en donne connaissance dès leur dépôt.

6. Le Sénat se prononce sur ces motions de recommandation dans la semaine de leur dépôt. Des ajouts ou amendements peuvent être proposés jusqu'au moment du vote.»

3. Ten minste een week voor de dag waarop het themadebat zal plaatsvinden, maakt elke fractie aan de griffier een nota over waarin deze haar standpunt uiteenzet over het onderwerp waarover het themadebat zal gevoerd worden. Deze nota, die niet meer dan vijf bladzijden mag bedragen, wordt vertaald en door de griffier overgemaakt aan de andere fracties.

4. Voor zover de vergadering niet anders beslist, is de spreektijd in het themadebat beperkt tot vijftien minuten per fractie. Aan fracties die geen nota hebben opgemaakt zoals bedoeld onder 3 wordt geen spreektijd verleend. Voor de repliek geldt een spreektijd van vijf minuten.

5. Tot besluit van het themadebat kunnen moties van aanbeveling worden ingediend. Ze moeten voor het einde van de vergadering worden overhandigd aan de voorzitter van de vergadering. De voorzitter geeft er kennis van zodra ze zijn ingediend.

6. De Senaat spreekt zich uit over deze moties tot aanbeveling tijdens de week na de indiening ervan. Toevoegingen of amendementen kunnen worden voorgesteld tot op het ogenblik van de stemming.»

Hugo VANDENBERGHE.